

Ikaros' fald

Fag: Kristendom

Fase: Melletrin

Udarbejdet af John Rydahl. Dette undervisningsmateriale er ophavsretligt beskyttet og må alene anvendes af FortælleTids abonnenter.

Forløbet er estimeret til 3 lektioner

Brug evt. time-timer, så eleverne kan følge med i, hvor længe de skal arbejde med de forskellige opgaver.

Forslag til undervisningsmål:

- At eleverne får et kendskab til dydsetikkens logik.
- At eleverne får et kendskab til mytologiernes brug i kunsthistorien.
- At eleverne lærer at genfortælle myten om Ikaros' fald i en nutidig version.

Fælles mål til dette forløb

Der arbejdes med de opstillede forslag til undervisnings- og læringsmål inden for rammerne af og frem mod opfyldelse af kompetencemålene for følgende kompetenceområder:

- Livsfilosofi og etik
- Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser

Lærer/Vikarvejledning

Selve undervisningsmaterialet er udformet så enkelt som muligt, så du kan bruge det direkte i din undervisning. Elevarket til materialerne ligger på hjemmesiden i pdf. Hvis du vil rette til, til dine elever, kan du downloade det direkte i Word [her](#).

Materialet forløber i tre steps

Før fortællingen:

Det er i Før fortællingen, at vi skærper elevernes fokus, motivation og lyst til at arbejde med materialet.

Eleverne skal undres og forundres, da det skaber en relation til et materiale, så de hænger i og bibeholder koncentrationen. Det kan gøres ved allerede nu at løse opgaverne på Elevark 1.

Herudover skal eleverne have udført en øvelse om at tage stilling til nogle handlinger – se beskrivelse under inspirationsmateriale nedenfor.

Under fortælling:

Her skal eleverne vide, hvad de skal lytte efter, da det fastholder dem og bidrager til endnu større nysgerrighed. At give dem fokuspunkter under fortællingen gør fortællingen overskuelig og målretter deres koncentration. Elevark 2 er til under fortællingen. Du kan også vælge, at I sammen hører fortællingen igennem én gang uden at lave noter og derpå igen med elevarket.

Efter fortælling:

Her skal eleverne selv skabe, være kreative og gøre materialet til deres eget. De skal derfor selv arbejde med fortællingen. De kan individuelt eller i makkerpar finde kunstbilleder om historien på nettet og drøfte dem. Samt genfortælle myten i en nutidig version, ved at finde på en historie om overmod eller hovmod og mod og skrive den som en kort novelle.

I kan fælles i klassen læse novellerne op og drøfte hvordan de forskellige etiske positioner kommer til udtryk i de forskellige historier. I kan også drøfte om det i elevernes optik er godt at være modigt og derefter, hvad der skal til for at blive det, og hvad der kan betinge, at man ikke er det – altså hvorfor man nogen gange er fej og andre gange overmodig eller hovmodig.

Inspirationsmateriale til læreren til før fortælling

“Take a stand”

For at komme ind under huden på tematikken i fortællingen, kan der lægges ud med en “take a stand” øvelse i relation til filosofen Aristoteles’ dydsetik. Den går i korte træk ud på, at der findes en række dyder, som det gælder om

at tilegne sig og leve efter. En af disse dyder er *mod*. Det handler med andre ord som menneske om at blive modig. Aristoteles er sig dog bevidst, at dyder omkranses af laster, som i tilfældet med mod er *fejhed* og *overmod* eller *hovmod*. At være fej vil sige ikke at have handlekraft - fx pga. frygt, mens for meget mod på den anden side kan være udtryk for dumdristighed, som tilfældet er i fortællingen eller nedladende overlegenhed.

Øvelsen

Læg med så stor afstand, at der er god plads til alle elever på en usynlig linje imellem punkter, tre stykker papir, hvorpå der står henholdsvis: Fej, Modig (midtpunktet) og Overmodig.

Læs herefter følgende sætninger højt for eleverne og bed dem om at tage stilling til om det, der udsiges, er udtryk for fejhed, mod eller overmod/hovmod. Stilling tager de ved at stille sig på den usynlige linje mellem papirerne.

- 1) En skoleklasse begynder i skole efter sommerferien og taler om, hvor og hvordan, de har holdt ferie. En siger, at vedkommende bare har været hjemme, hvortil en anden kommenterer: I har måske ikke råd til at rejse til udlandet, fordi din far er arbejdsløs.
- 2) En mand skal hjem med toget en sen aften og ser på perronen, at en anden mand er blevet overfaldet af to yngre mænd, som står og sparker på ham. Der er ingen andre på perronen, hvorfor den første mand vender om og går ud på gaden for at se, om han kan finde en taxa.
- 3) En ung kvinde står på hovedgaden i byen, hvor hun bor, og ser en lille dreng løbe ud på vejen efter sin ballon. Kvinden smider, hvad hun har i hænderne og løber efter drengen, men bliver kørt ned af en bil.
- 4) En pige ser på vej hjem fra skole, at en fra hendes parallelklasse bliver mobbet af en gruppe drenge. Hun går hen for at bede dem holde op og spørger samtidig pigen, om hun vil med hjem og have te, men bliver selv skubbet omkuld og slår hovedet.

Baggrundsmateriale til læreren til efter fortælling:

Myte:

Mytegenren kan defineres som fortællinger om verdens indretning og livets vilkår. Myterne er kendetegnet ved, at de ikke kan tidsfæstes eller henføres til en bestemt forfatter. De synes at være opstået som mundtlige overleveringer og på baggrund af tusinder af års erfaringer med menneskets eksistensvilkår, som så på et tidspunkt er blevet skrevet ned.

Af samme grund var den oprindelige betydning af ordet 'myte' også Sandhed med stort S. Myterne indeholdt nemlig den til rådighed værende indsigt i livets mysterier. Siden – med naturvidenskabens tiltagende indflydelse – undergik betydningen af ordet en forandring, så det nu nærmest er det samme som en løgn.

Men spørgsmålet er, om det er en sand ændring eller om naturvidenskab og religion blot siger noget forskelligt om tilværelsen.